

[Bertel Dahlgaard.]

Det andet, der var af betydelig interesse, var, at statsministeren meget stærkt understregede, at såfremt valutaisituationen udviklede sig meget alvorligt, var midlet mod en sådan uheldig udvikling øgede skatter. Heroverfor vil jeg til den højtærede statsminister sige, at jeg synes, han skal huske på, at en nedsættelse på udgiftsbudgettet vil have samme virkninger valutamæssigt set som forhøjede skatter. Jeg skal ikke uddybe dette yderligere; jeg gjorde det i min første tale; men man kan somme-tider blive ængstelig ved den måde, hvorpå hele dette skattespørgsmål behandles. Jeg så forleden dag i den kronik, „Nationaltidende“ har om mandagen, at en repræsentant for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Bundvad, om hele skatteteppet sagde, at sagen jo er, at statens udgifter for såvidt er en given størrelse, bestemt ved lov og besluttet af et flertal, hvori altid indgår mindst eet, i reglen flere partier udenfor regeringspartiet. Det er denne maksime, dette dogme, man altid er ængstelig overfor. Det får en til at mindes en tid, da nationaløkonomien indenfor socialdemokratiet i høj grad var præget af tanken om, at der i et land var en vis mængde arbejde, og derfor var arbejdsløshedsproblemet dette: at fordele denne bestemte mængde af arbejde bedst muligt.

Jeg tror ikke på, at den nuværende udgiftspolitik kan forenes med den sociale fremskridtspolitik, som man måtte ønske her i landet, og med en sund valutapolitik. Jeg tror, at den sektor i vor økonomi, som hedder rustningsudgifterne, de 1 200 mill. kr., er så stor i forhold til landets hele økonomiske struktur, at de tre partier på et eller andet tidspunkt må tage dette spørgsmål op til en ny og meget grundig undersøgelse. Der var en enkelt bemærkning i den højtærede finansministers udtalelse, der kunne tyde på, at han for såvidt så hen til noget sådant. Jeg havde jo anmodet den høje regering om at give folketinget og befolkningen et nøgternt billede af, hvad det fuldt udbyggede militære system må beregnes at ville koste; dersom det skal opretholdes og fornyes efter de hidtidige planer. Nu sagde den højtærede finansminister i denne forbindelse, at det arbejder man stadig med, at en undersøgelse foregår, og forhåbentlig

til oktober kunne man sige noget herom, men det stod i forbindelse med så mange andre ting, eventuelle tilskud udefra o. s. v. For mig står det som helt ubegribeligt, at man ikke i forsvarsministerium og finansministerium, inden man binder sig til et system af den karakter, vi nu er ude i, har gjort sig klart, hvad de økonomiske konsekvenser heraf er. Men det har selvfølgelig ikke nogen betydning, hvad jeg i den henseende siger; den høje regering har jo venstres og de konservatives støtte til at mørklægge dette spørgsmål foreløbig. Jeg tror ikke, det går i det lange løb.

Så kunne jeg have lyst til at slutte med en enkelt bemærkning til den højtærede statsminister i anledning af den meget interessante — hvad skal jeg sige — ideologiske udredning, statsministeren fremkom med. Jeg vil blot gøre en randbemærkning dertil. Jeg har det at indvende imod denne tale, at jeg synes, den højtærede statsminister tog altfor alvorligt på det, der fra konservativ og venstres side siges om en liberal front, alle de artikler, der står rundt i dagbladene om, at denne front er ved at danne sig, at den gror op af selve situationen og alt dette her, som man jo griber sig til hovedet over, når man er nødt til at læse det; jeg synes, den højtærede statsminister tager dette altfor alvorligt. Herregud, det er kun til brug i en uintelligent agitation, en agitation, som meget vel af mangel på andet er brugbar i visse kredse, det skal jeg slet ikke benægte; man skal bare ikke tage den alvorligt. Men det er egentlig ufatteligt, at redaktører kan fylde deres blade med sådan noget, når dog så mange af venstres redaktører er ganske forstandige mennesker. De ved udmærket godt, at når tiden er inde og vi skal begynde næste folketingssamling, begynde forhandlingerne om alle de store ting, ender det med samarbejde på forskellige leder: på visse områder et samarbejde, som er ganske oplagt, og som nødvendigvis må komme, mellem venstre, socialdemokrater og radikale, på andre områder et samarbejde mellem venstre, socialdemokrater og konservative — et samarbejde om noget, der intet har med liberalisme at gøre. Men det er ubegribeligt, at man vil køre videre med den tanke — som er imod alt, hvad der foreligger og kommer til at foreligge i den prak-